

כל שעה פרק שני פסחים

כו.

עין משפט
נר מצוה

ל"א א מ"י פ"ד מהל'
מאכלות אסורות הל'
יב [כך אלפס כלן וע"ז
פ"ב ד' שנתן:]
ל"ב ב מ"י פ"ה מהלכות
מעילה הלכה ה'
ל"ג ג מ"י פ"ו מהלכות
בית הבכורה הל' כג:
מ"ד ד מ"י פ"ה מהלכות
מעילה הל' יו סמג
ע"ז ע'
מ"ה ה מ"י פ"ב מהל' כלי
הקדש הל' י'
מ"ו ו מ"י פ"ה מהלכות
מעילה הל' יו
מ"ז ז מ"י פ"ו מהלכות
מעילה הל' יו
מ"ח ח מ"י פ"ו מהלכות
מעילה הל' יו
מ"ט ט מ"י פ"ו מהלכות
מעילה הל' יו
ס' י מ"י פ"ו מהלכות
מעילה הל' יו

לעזי רש"י
קופל"א. צמד.

מוסף תוספות

א. והיו כמו שכתוב
ב. ואפי' שלא בדרך הנאה
אסור. מוס' שאלק. ג. אלא
דבעי לתרובה אליבא
דכ"ע. ח"י ה"ר. ד. לפי
שהוא חופר לאלוהי. יד.
ט. אלא דאפי'
איסורא ליכא. מוס'
הל"ש. ו. [ו]אונס הוא.
שם.

רבינו הגנאל

וסמך אביי אהא דרבין
ויוחן בן זכאי שהיה יושב
ודורש כל היום כולו בצל
של היכל. ודחי רבא שאני
התם דהיכל דלתוכו הוא
עשוי, ואין קדושה בצלו.
רבא אמר מהא דתנן במדות
לולין היו פתוחין בעליית
קדשי קדשים שבהן היו
משלישין האומנין בחיבת
כדי שלא יזונו עיניהם
מבית קדשי הקדשים, ש"מ
התנא הבאה לו לאדם
בעל כרחו אסור. ודחי
אביי מעלה עשו דהא
קול ומראה וריח אין בהן
משום מעילה. איכא דאמרי
רבא הוה מסתייע מזה
דהוה דאין אין בהן משום
מעילה הא איסורא איכא,
מאי לאו איתחם העומדים
בפנים דלא אפשר, וכיון
דמכוניו אסיר. ודחוק לא
לאותן העומדים בחוץ
דאפשר שלא יעמדו
ולפיכך מעילה ליכא
איסורא איכא. ואיני דריח
אין בו מעילה, והתנין
המפטם את הקטרת
להתלמד בה, למסרה
לצבור פטור. להריח בה
חיוב, המריח פטור אלא
שמעל. ושינוי הוא דהני
לאחר שנתעלה המריח היא
שורה, מאי טעמא דהא
אתעבידא מצוותה, והא
דחי המריח פטור אלא
שמעל בבוא איתעבידא
מצוותה. איני והרי תרומת
הדשן איתעבידא מצוותה
ומזעילין בה. ושינוי משום
דכתיב בתורת הדשן

שאני היבד דלתוכו עשוי. פ"ה ואין הנאת זילו נאסרת שאין זה דרך הנאתו וכו' והא לא כתיב אכילה ואפילו שלא כדרך הנאה יהא אסור וי"ל דמעילה ילפינן *טעם טעם מתרומה ונתרומה כתיב אכילה* והא דאסר צ"ל כל הללמים (ע"ז מח): ליטב תחת אשירה משום דאשירה ללל עשויה והיא דרך הנאה ועוד דגבי ע"ז לא כתיב אכילה (ב) **והא הכא דלא אפשר וקמבין ואסור.** ה"מ אפי' לאוקמא כרבי שמעון דלליבא דרבי יהודה פליגי:
ותסברא והאמר רבי שמעון בן פי קור' ומראה וריח אין בהן משום מעילה. פ"ה ויזון דמלאווייתא שרי כי לא אפשר אמאי אטרחוה רבנן וקשה לר"י הא בגרייה דליכא איסורא דלאורייתא ופליגי רבא ואסר רבא אפי' ויזון ומאי קור' ומזיח אפי' לרבא וי"ל דה"פ אין דללא אסירי אלא מדרבנן א"כ כשהוא לזוך כגון לתקן בית קדשי הקדשים סגרה הוא דאפילו איסורא דרבנן ליכא:

מעילה היא דליבא הא איסורא איכא. תימנה דצפרק החליל (סוכה נג.) וסע' תניא אשה זוכרת חטים לאור של צית השאזבה השמן והפמילה היו של קודש כמתן הסם וצירושלמי דייק מינה דקול ומראה וריח אין בהן משום מעילה:
לאותן העומדים בחוץ. ליכא איסורא אלא של יקרבו עצמן לעורה כדי להריח יותר דהא אמרינן (יומא דף נח:) לא היתה כלה זריכה להתפשט צירושלמי מפני ריח הקטורת: **בתיב הכא הבא ושמו ובתיב התם הערופה.** מינה לר"י אמאי איצטרך תרי מיעוטי צמד סגי דלהכי כתיבה ללל למילף מנייהו (ו) וי"ל דאי לא כתיב אלא חד מיעוטי לא הוה מצי למעוטי אלא מילתא דלא דמי כל כך למיכר אכל מילתא דדמי למיכר לא להכי איצטרך דרבייהו:
הכניסה לרבקה. בתוספתא תני ליה גזי פרה:
הא

הדשן ובגדי כהונה שני כתובין הבאין כאחד וכל שני כתובין הבאין כאחד אין מלמדין תרומת הדשן הא דאמרן בגדי כהונה דכתיב² והניחם שם מלמד שם שטעונון גניזה הניחא לרבנן דאמרי מלמד שטעונון גניזה אלא לר' דוסא (ב) דפליג עלייהו דאמר אבל ראויין הן לכהן הדייט ומאי והניחם שם שלא ישתמש בהם ביום כפורים אחר מאי איכא למימר משום דהוה תרומת הדשן ועגלה ערופה שני כתובין הבאין כאחד¹ וכל שני כתובין הבאין כאחד אין מלמדין הניחא למ"ד אין מלמדין אלא למאן דאמר מלמדין מאי איכא למימר תרי מיעוטי כתיב כתיב ושמו וכתיב³ הערופה ת"ש⁴ הכניסה לרבקה ודשה כשירה בשביל שתיק ותדוש פסולה והא הכא דלא אפשר וקא מיכוין וקתני פסולה שאני התם דכתיב⁴ אשר לא עובד בה מכל מקום אי הכי אפילו רישא נמי הא

ישמו אצל המזבח, ובגדי כהונה נמי אחר שנעשה מצוותן [יש בהם מעילה] כדכתיב והניחם שם, לאו פלגים גניזה הוא, וכיון שטעונון גניזה בקדושתן קיימי ומזעילין בהן, וכל שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדין מזה ואליבא דר' דוסא דאמר מאי והניחם שם לאו דטעונון גניזה, הוא מפיך בגדי כהונה ומעיל עגלה ערופה דכתיב וערפו שם את העגלה בבוא. ולמאן דאמר מלמדין מיעט דחמנא (בבבגי כהונה) [בתרומת הדשן] וישמו אצל המזבח, כלומר זה טעון גניזה ולא זולתו, ובבבגי ערופה כתיב וערפו שם את העגלה. העגלה הערופה שם תתא העגלה ולא זולתה. הני אין מירי אחרינא לא.

ורבא אמר לך עד כאן. לא שמעת ליה לרבי יהודה דלא אזיל צמר כוונה אלא דלא פטר ליה משום אין מתכוין בדלאפשר דמתכוין אסור לדברי הכל ומשוי שאין מיכוין כמתכוין לתומרה לאסור אבל דלא חשיבא ליה כוונה דמשוי מכוין כשאין מתכוין לקולה כגון דלא אפשר בשאין מתכוין שרי וינשרי נמי רבי יהודה במתכוין דלא חשיב כוונה כלל הא לא שמעת ליה: ההיכל גופו מלא אמה וזילו הולך למרחוק מאל צרחוב שלפני אמה הציט ומתוך שרחוב גדול היה ומתוך ציט אדם הרבה היה דורש שם מפני החמה שאין לך בית המדרש ממוזקן: דלא אפשר. מלדרוש לרביס הלכות החג: וקא מיכוין. ליהנות מלל הקודש: ולטוב עשוי. ואין הנאת זילו נאסרה דאין זה דרך הנאתו: לול ארובה צבעיליה היורדת לבית קרי לול: האומנין. קשש צדק בחומת בית קדשי הקדשים: ויונו. לשון הנאה כמונות שמשיע עצמו ממראית נוי המלאכה ונהנה: והא הכא דלא אפשר. שלא ירדו לתקן ואפילו הכי ליתא לתל אונה ולכא דילמא מיכווני ליהנות ואסור: קול. של כלי שיר שהן הקדש: וריח. דלאורייתא הואיל כהן משום מעילה. דלאורייתא הואיל ואין בהם ממש וכיון דמלאווייתא שרו כי לא אפשר כגון הכא אמאי אטרחיניהו רבנן אלא מעלה צעלמא הוא: העומדים בפנים. לשמש דלא אפשר מלעמוד שם ואסור להו להיות מתכוונים: לאותן העומדים צמוץ. קאמר רבי שמעון הא איסורא איכא לעומדין בפנים אפי' אלא איסורא ליכא: המפטם את הקטורת. אחר להסלמד זה או למוסרה. אחר פטומה ליצור פטור מכת אכל אס דעמו להנעיג לזכרו להריח זה ועשהו בסממנין הכתובים חייב כרת כתיב (שמות ז) איש אשר יעשה כמות להריח זה ונכרת: והמריח זה. בקטורת של יצור פטור מכת ומחטאת דלא חייבה תורה אלא מפטם להריח: אלא שמעל. שנהנה מן הקודש ומציא אשם מעילות: קול ומראה. אין בהם ממש ופטור לעולם: וריח. יש צו ממש בסממנין לפיכך חייב ודקא אמר רבי יהושע פטור לאחר שפעלה תמורה צדקת קאמר דמשום דנעשית מלכותו ואין צורך גבוה עוד זה יתה מכלל קדשי ה' וצרייתא צמיתא זה צמיתו שנותן ממנה על הגחלים: סמרו. עמוד עשוי: תרומה הדשן. בכל יום היה נוטל מלל מתחת ועומה אלא המוצב והיא נצללת במקומה דכתיב והריס את הדשן וגו' [ויקרא ו] ואסורה בהנאה ומועילין זה כדכתיב ושמו אכל המוצב אלאה שטעונון גניזה ויהיחם שם: הא ניחא לרבנן. פלוגמייהו במסכת יומא (דף כז.) כשירין הם לנהן קבורתה: אלא למ"ד מלמדיו. ר' יהודה במסכת סנהדרין צלחיה ארבע מיתות (סו): הא מיעוטי כתיב. צהני למימרא דלא מיגרמ מנייהו ושמו לזה ולא לאחר הערופה ולא דבר אחר: הכניסה לרבקה. רבקה קופל"א צלע"ז שקושירין ארבע פרות ציד: ודשה. תצואה עם חכרותיה: כשירה. שלא נמתין לכך ולא עזרה היא: ואם נסכוין שסיק ודורש פסולה וסכא לא אפשר. שלא יכניסנה שתיק וכו' מתכוין ומדוש פסולה: אשר לא עובד בה מכל מקום. דאע"ג דבעלמא לא מיתסר הכא אסור: הא

תורה אור השלם
1. וק"ב הבהן מודו בד ומבסי' בד יק"ב על בשרו והריס את הדשן אשר תאכל האש את העלה על המזבח וישמו אצל המזבח: ויקרא ו ג 2. ובא אהרן איל אביר מועד וק"ב את אביר הבר אשר ק"ב בבאו איל הקדש והניחם שם: ויקרא טו כג 3. וכל זקני העיר ההוא שהקריבם אל החלל ירדו את ידיהם על העגלה הערופה בבחל: דברים כא ו 4. והיה העיר הקדושה אל החלל וק"ב וק"ב העיר ההוא עגלת בקר אשר לא עבד הוה אשר לא מקדש בעל: דברים כ ג

הגהות הב"ה
(א) נ"ב דפליג עלייהו
ראמר אכל:

גליון הש"ס
תוס' ד"ה שאני אהא
הא מתרומה ע"י שפאת
אריה ק"י עו וצמ"ס ר"פ
כל הללמים ד"ה יומא:

מוסף רש"י
קול. הנהנה מקול
הטוטה ונללם של כלי
שם. ומראה. הנהנה
ממראה יפה של היכל,
ריח. הקטרת ובעשית
(א) הואיל ובעשית
מצוותה. אין מועילין בו
כיון דלית ביה צורך גבוה
לא קיימין ביה קדשי ה'
ומעילה כתיב ויקרא (ה)
ותפאה שבתא מקדשי ה'
(יומא ב.) והרי תרומת
הדשן. כל בקר מוסר
מלך המוצב מלל מתחת
ועתה צדי המוצב ונצללת
שם במקומה. כדכתיב
והריס את הדשן אשר
תחל האש וגו' ושמו
אכל המוצב, מלמד שטעון
שימה ונהנה, אלאה אסור
בהנאה (חולין פז.) ובבב"ז

ובבב"ז (ח.) ובגדי כהונה. ארבעה בגדי לנן שכהן גדול נכנס בהן לפני ולפנים ציוס הכפורים וטעונון גניזה ויהיחם שם (חולין טו) ובבב"ז ובבב"ז (ט.) וכל שני כתובין הבאין כאחד אין מלמדין. מלל כתיב אחר ונגמור טלחא מניה (קדושין ב.) מנהרה כתיבה לאיקר ולא ילפא מתכניה שמע מינה דוקא אלא (פסחים טו.) והניחם שם. גבי נגדי יום הכפורים כתיב ופשת את בגדי הכהן כתיב וישמו אצל המזבח (ויקרא יב.) ואין הן לכהן הדייט. כל שניה. שכן הדייט משמש את חכרעם כלם (חולין טו.) ועגלה ערופה. ע"פ שטעונון מלכות אסורה בהנאה, דכתיב וערפו שם, שם תהא קטורת (טו.) הכניסה לרבקה ודשה. בעגלה ערופה ק"ל, רבקה קופל"א צלע"ז. שמדקדקם שלם צמיתו לא ארבעה צלחיהו וז' אלא ו' ודשה לדישה (ב"מ טז.) כשירה. הואיל ולא נמתין שמוס' (טו.) בשביל שתיק ותדוש. שהיפה אמה דשה והיכנס הא תנת נלס שתיק ואף נמתין שמוס' (טו.)